CANADA NYHETER

BRITISH COLUMBIA.

En check på $5,000 har British Columbia skänkt till den belgiska hjälpfonden.

Dömd till döden. Mewa Singh, hinduen som mördade immigrationsinspektör W. C. Hopkinson, dömdes i fredags att hängas den 11 jan.

För att rädda immigrationsinspektör Malcolm Reids lif från hinduiska fiender har regeringen förflyttat honom från Vancouver. Han har varit utsatt för två mordförsök.

Begära mycket. J. A. McIlwee & Sons från Denver, Col., ha stämt Foley, Welch & Stewart company, kontraktörer för Roger's Pass tunnel. Kärandena hade varit underkontraktörer, men deras kontrakt hade annulerats.

ALBERTA.

Northern Alberta Teacher's Association höll förliden vecka sitt adertonde årsmöte i Edmonton.

Som temporär borgmästare i Edmonton har tillsatts ålderman Harry Smith. Borgmästar McNamara diskvalificerades förliden vecka.

Åter kandidat. Ålderman James East i Edmonton, som afsattes på grund af rättegång om ett kontrakt, har förklarat, att han ämnar söka återval till samma plats.

Brandchefens i Calgary automobil sammanstötte förliden dag med en annan auto. Därvid blefvo tre personer i denna svårt skadade. En af dessa, Sam McMorrin, ligger för döden. Brandchefens dotter blef äfven skadad.

Innebrända barn. En son och en dotter till J. G. Stevens, en farmare i trakten af Irricana, blefvo innebrända förliden torsdag i närheten af hemmet. De två barnen lekte tillsammans med en annan gosse med tändstickor i ett skjul och satte eld på detta.

Tragiskt. Två små barn till skolinspektör Thibadeau i Stettler hade förliden dag gått upp på ett höloft, där de lekte med tändstickor. Det bar sig icke bättre, än att höet fattade eld och snart stod hela huset i ljusan låga. Det ena barnet, en fem år gammal gosse, lyckades rädda sig, men hans tre år gamla syster innebrändes.

Förslag till program för Svenska Baptisternas i Alberta konferens halfårsmöte, som hålles i Camrose, d. 26—29 november 1914:

Torsdags afton.

Kl. 7:30: sång- och bönemöte; kl. 8, välkomsthälsning af pastorn på platsen; svar af konferensens ordf.; predikan af br. H. Banke från Killam.

Fredagen den 27.

Kl. 10: Sång- och bönemöte; kl. 10.30, konferensärenden; kl. 2: sång- och bönemöte, ledes af br. C. O. Quist; kl. 2.30: samtal öfver 1sta Joh. 3:2, inledes af br. N. J. Thornquist; kl. 7.30, sång- och bönemöte, ledes af br. F. Banke; kl. 8: predikan af brödern C. M. Widen och J. A. Winglbad.

Lördagen den 28.

Kl. 10: bönemöte; kl. 10.30: oafgjorda göromål; kl. 2: sång- och bönemöte; kl. 2.30: samtal öfver inlämnade frågor; kl. 7.30: sång- och bönemöte; kl. 8: predikan af br. J. E. Lindquist.

Söndagen den 29.

Kl. 10.30: predikan af br. J. P. Sundström; kl. 2.30: sång- och bönemöte, ledes af br. E. J. Hohn; kl. 3: vittnesbördsmöte, ledes af br. N. J. Thornquist; kl. 7.30: sång- och bönemöte; kl. 8: predikan af br. J. A. Wingblad. — Eftermöte ledes af br. J. P. Sundström. Afslutning. — De som ämna komma, varen goda att i tid underrätta rev. E. J. Hohn, Camrose, Alta., därom, för att underlätta anordning af logi. — J. A. Wingblad.

SASKATCHEWAN.

Sju tyskar i Saskatoon och omnäjd blefvo förliden vecka arresterade. Man vet icke, hvilka anklagelser komma att framläggas mot dem.

Köper farm. Walter J. Hill, son till den ryktbare järnvägsmagnaten James J. Hill, har köpt nordöstra kvarten af 24-46-21 från councillor Haggstrom i Kinistino.

Telefonlinjen mellan Gull Lake och Albertas gräns är nu fullbordad. Härigenom har telefonkommunikationer mellan de båda provinserna ändtligen blifvit verklighet.

Nominerad. J. A. Westman, fastighetsmäklare i Regina, blef i torsdags nominerad till konservativ kandidat mot den nu sittande liberale ledamoten i det federala parlamentet, W. M. Martin.

En tysk vid namn Wm. Boedistaith i Lipton dömdes förliden dag att böta $25, emedan han hade två laddade revolvrar, ett gevär och ammunition i huset. Detta är det första fallet under Allien's Enemy act där i trakten.

Pastor E. J. Carstein i Stockholm mottog i fredags enhällig kallelse till pastor för Svensk-finska baptistförsamlingen i St. Francisco, Calif. Pastor C. har kallelsen under öfvervägande.

Fick böta. Lin Anderson dömdes i torsdags i Halbrite till $50 böter eller 60 dagars fängelse för lönkrögeri. Anderson förverbevisades om att hafva sått sprit och förtärt den tillsammans med kunder i H. P. Hallbergs åkeri. Många vittnen hördes. Majoriteten i Halbrite röstade denna plats torr förlidet år och ämnar hålla den så.

Dödsfall. Carl August Staff, son till farmaren Nels Staff i Brockington, afled den 30 sept., 1914. Han blef sjuk den 8 augusti i tyfusfeber, då han befann sig ett hundra mil från järnvägen, så att han ej kunde få någon hjälp. Hans föräldrar fingo ej veta, att han var sjuk, men ett bref fingo de från en hans arbetskamrater, sedan han aflidit. Det ser underligt ut, att den firma, som han arbetade för, ej är skyldig att gifva hans föräldrar underrättelse om, att han är död. Han arbetade för McMillan Bros., i Camp 22, när han blef sjuk, och sedan blef han förd till deras sjukhus, 17 mil därifrån. Det synes vara mycket dåligt anordnadt vid Hudson Bay-järnvägen.

MANITOBA.

Till fredsdomare har bl. a. utnämnts P. Gustaf Swärdson i Cowdery.

En björnjägare. J. Jacobson i Gladstone sköt i tisdags f. v. en svart björn på 470 pund öster om Big Point.

En eldsvåda härjade i lördags W. Corys farm, fem mil nordöst om Brandon, och anställde en skada, som beräknas till $4,000. Om eldens uppkomst känner man intet.

Guldfynd. M. J. Hacket och R. Woosey hafva anländt från Herb Lake till Le Pas. De hafva gjort ett betydande guldfynd och säga sig hafva upptäckt en ådra på tre och en half fot, 600 fot lång.

En maskerad man, beväpnad med en revolver, trängde sig härom natten in i Harry Cimbroskys hus vid Keyes och tvingade denne att öfverlämna $87. Man har ännu icke kunnat få tag i banditen.

Af våda råkade Dani Gudmanson, 14 år gammal, skjuta en liten flicka vid namn Tena Kaperson, då de återvände från skolan i Langruth förliden fredag. Flickans fader och en mr Johanson tillkallades till olycksplatsen och funno flickan liggande där död. Gossen hade försvunnit, och man har ännu icke lyckats påträffa honom.

Strejk. Förliden torsdag underrättades lokomotivförare, konduktörer, eldare, bromsare och banvakter vid Hudson Bay railway att deras löner sänkts. De vägrade emellertid att antaga denna reducering af lönerna och gingo ut på strejk. Denna berör 75 man och kommer att hindra järnvägsbygget, tills en öfverenskommelse kommit till stånd.

Skand. Baptistförsamlingen i Teulon. Missionsfästen förra söndagen lyckades bra. Mycket folk var samlat och pastor Zettervall höll två intressanta föredrag. Det hela lämnade en god behållning för missionskassan. — Söndagen den 15 nov. kl. 2 e. m. har vi dopförrättning i kyrkan, extra sång och musik presteras. Allmänheten är hjärtligt inbjuden till alla våra möten. — P. M. Meyer.

Dödsfall. Jonas Frank afled den 27 oktober i Pinawa efter tjugosex års tåligt buret lidande. Han var född i Jerfsö, Helsingland, Sverige, den 21 augusti 1874. Han sörjes närmast af gammal moder, mrs Brita Frank, två bröder, två svägerskor, två brorsbarn samt fader och släktingar i Sverige. Begrafningen ägde rum i Lac du Bonnet förliden lördag. Jordfästningen förrättades af rev. Clark. Många vänner och grannar följde med till grafven. S. C. T. beklagar sorgen.

ONTARIO.

Brända till döds blefvo förliden dag Robert Dinning, 26 år, och W. Brown, 45 år, vid Clippert Brick yard nära Detroit.

En ovanligt häftig storm gick i tisdags och onsdags f. v. öfver Lake Superior. Flera båtar blefvo betydligt försenade.

Till tjugo års fängelse dömdes förliden dag i Haileybury negern Henry Price, emedan han begått nesligt våld mot en gift kvinna.

Stor eldsvåda. Eld närjade i torsdags Dominion Brass corporation och C. N. W. Shoe company i London. Förlusten beräknas till 20,000.

C. P. R. stationen vid Tache, omkring 27 mil väster om Ignace, förstördes totalt af eld i onsdags morse. Man lyckades rädda instrument och rekord.

I Baptistkyrkan i Kenora anordnas uppbyggelsemöte d. 6—9 nov. Söndagen d. 8 nov. kl. half 11 f. m. predikar pastor J. P. Zettervall från Winnipeg i kyrkan i Norman.

Importförbud. Canadas åkerbruksdepartement har förbjudit import af färskt kött från Förenta Staterna på grund af en ganska utbredd fot- och munsjukdom i Michigan och Indiana.

Indianer komma att bilda ett kompani på 126 man i den andra kontingenten. De komma genast att mobiliseras i Cayuga. Kapten George Smith blir deras befälhafvare.

Dynamit påträffades härom dagen under teatern i Timmins. Samma kväll skulle brandkåren haft bal i samma bygnad. Man misstänker några utländingar, som äro utan arbete för attentatet.

Den tyska pressen hålles efter. Regeringen har varnat tyska och österrikiska tidningar att trycka tyskvänliga artiklar och drifva tysk propaganda. Om de icke taga denna varning ad notam, komma antagligen drastiska mått och steg att antagas.

Befunnen skyldig. Patrick J. Welch från Chicago förklarades i onsdags i Toronto skyldig till att hafva mottagit stulna pengar och till förfalskning. Han arresterades förliden maj månad. Då hade han på sig sedlar, som stulits från Bank of Montreal i New Westminster, B. C., för tre år sedan.

Trupperna från Fort Frances, som afreste till Winnipeg i lördags blefvo stoppade i Beaudette af Förenta Staternas immigrationsmyndigheter, och förbjödos att passera genom Minnesota, ehuru de voro oberäpnade. Man ansåg tydligen, att neutraliteten skulle brytas, om en sådan tillåtelse gafs. Trupperna återvände och komma att föras till Winnipeg via Fort William.

Regeringen har utfärdat en förordning, som angifver, huru de många österrikare och tyskar öfver hela Canada, som äro utan arbete eller förmodas skola ställa till obehag, böra behandlas. Registreringskontor skola öppnas af Dominionpolisen i öster och af Northwest Mounted police i väster, där alla tyskar och österrikare måste anmäla sig. Sådana, som äro utblottade komma att hållas som krigsfångar och antagligen gifvas något arbete.

QUEBEC.

Arbetslösa. Det finnes 3,400 österrikare och tyskar i Montreal. Af dessa äro 60 procent utan arbete, enligt rapport från polischefen. Han rekommenderar ingen åtgärd att förbättra förhållandena.

NEW BRUNSWICK.

Spansk frukt till Canada. Gumersindo Vizcal och B. Planelles-Granell, spanska regeringskommissarier, och representanter för Spaniens fruktodlarförening, besökte förliden vecka St. John för att undersöka utsikterna för en direkt spansk ångbåtslinje för frukt till Canada.

NOVA SCOTIA.

Fördande eldsvåda. Ett halft kvarter i Halifax affärscentrum förstördes förliden dag af eld. Förlusten beräknas till $125,000.

WINNIPEG.

(Forts. fr. sid. 8.)

Canadian council of Agriculture började i mändags sitt konvent härstädes. Härvid skall diskuteras en väldig plan att uppodla en miljon acres land med tillhjälp af ett lån på $50,000,000 från Dominionregeringen.

Innebrända kreatur. E. Taillieus stora stall i Tuxedo, omkring fyra mil sydväst om Winnipeg, förstördes totalt förliden vecka. Icke mindre än 76 kor och hästar innebrändes. Förlusten beräknas till cirka $10,000.

Liket efter Maude Fisher, en gammal poliskund, påträffades förliden dag i hörnet af McDermot ave. och Francis st. Man förmodar, att döden förorsakats af alkoholism och umbäranden. Två whiskyflaskor påträffades i närheten.

Den svenska lutherska församlingen. Förliden söndag var en stor högtidsdag. "All-Helgonadagen" firades med på ett storslaget sätt med full mässa, hvarvid "introitus" sjöngs af den tjänstförrättande pastorn. En allvarlig, texttrogen och hjärtevärmande predikan hölls därpå öfver Kristi församlings uppgift i världen såsom ett salt och ljus. På kvällen höll pastor Bergström ett reformationstal, hvari han på ett klart och medryckande sätt framställde dr. Luthers lif och verksamhet samt reformationens begynnelse, fortgång och fullbordan, m. m. Alla lyssnade med största intresse till det lifliga föredraget. Efteråt sjöng han ett solo, som genom sin innerlighet rörde hjärtesträngarne hos många, och alla erkände, att det var en skön dag i Herrens gårdar. — I eftermiddag, kl. 2 sammanträder fruntimmersföreningen hos mrs Swan Nelson, 305 Ellen st. Ungdomsföreningen sammanträder på samma ställe kl. 8 på kvällen och hälsas alla våra unga vänner hjärtligt välkomna. — Mrs. Norlin, 370 Logan ave., har godhetsfullt utlofvat, att äfven i år mottaga aflagda kläder, som skola utsändas till behöfvande, och bedja vi att sagda kläder må inlämnas inom två veckor, så att de må kunna afsändas i tid innan den kalla årstiden kommer. — Fredagskväll hålles reformationsfest i kyrkan, kl. 8. — Lördagskvällen sammanträda konfirmanderna på vanlig tid i kyrkans underväning. — Nästa söndag gudstjänster och söndagsskola i vanlig tid och ordning.

KRIGET.

(Forts. fr. sid. 4.)

ceradt bref från Kristiania, däri det heter att Sverige är förrådskammare åt Tyskland. Ministern skrifver:

"Som representant för Sverige kan jag icke underlåta att protestera mot denna artikel, som är ägnad att göra ett pinsamt intryck i Frankrike, gentemot hvilket land man i Sverige blott hyser vänskapliga känslor."

Ministern redogör för den svenska exporten till Tyskland och häfdar att denna försiggår i full öfverensstämmelse med Haagkonventionen af 1907, enligt hvilken de neutrala staterna äro berättigade att upprätthålla handeln med de krigförande makterna, när detta icke kommer i strid med dessa lands neutralitet. Sverige upprätthåller ständigt en fullkomligt opartisk neutralitet. Vi stå t. ex. i liflig ångbåtsförbindelse med England och när förhållandena så tillåta äfven med Ryssland.

Den svenska regeringen vidhåller, stödd af alla riksdagens partier, en sträng och korrekt opartiskhet, och det är att hoppas att den offentliga meningen i Frankrike skall respektera denna hållning och de neutrala staternas rättigheter."

De nya pansarbåtarna.

De kontraktsritningar, som för det beslutade pansarbåtsbygget uppgjorts inom marinförvaltningen, ha blifvit fastställda af regeringen. De svenska verkstäder, som inbjudits att täfla om entreprenaden, äro Göteborgs nya verkstadsaktiebolag, Lindholmens mek. verkstadsaktiebolag, Kockums mek. verkstadsaktiebolag. Anbuden skola afse skrof och pannor m. m. Beträffande själfva turbinmaskineriet lära genom särskilda beslut anbud komma att infordras med det snaraste.

Minor utanför norska kusten.

Befälhafvaren å ångaren "Santiago" som inkommit till Stavanger, meddelar att han utanför Stavangerfjorden påträffat en flytande mina den 8 okt. på morgonen. Man var minan så nära, att det var ett rent lyckträff, att någon olycka ej inträffade. Från ångaren "Atlas" som äfvenledes inkommit till Stavanger rapporteras att man på samma plats under en hel timmes tid passerat genom flytande vrakgods.

LITTERATUR OCH VETENSKAP VID GUSTAF ADOLFS DÖD.

Af A. G. S. Josephson.

Uppläst vid Svenska Historiska Sällskapets i Amerika årsmöte, den 6:te november 1912.

Kulturströmningar från den öfriga världen komma alltid sent till Sveriges kuster. Så var det under förra århundradet; åttiotalets realistiska rörelse var ett utflöde af femtio- och sextiotalens rörelser i Frankrike och England. Så var i ännu högre grad fallet under tidigare skeden. Riddarväsendet infördes ej i Sverige förr än dess grundval, feodalstaten, var stadd i upplösning i andra länder; och renässansen kom så sent till vårt land att man knappast kan tala om svensk renässans. Den period som i våra historieböcker brukar omtalas som renässansperioden, nämligen Stormaktstiden, har väl föga att göra med hvad som vanligen menas med ordet Renässans. Vår första renässansfigur var ju Erik XIV, som var samtida med Tintoretto och Veronese, d. v. s. med representanter för sen-renässansen, och den siste, Lars Wivallius, florerade just vid den tidpunkt, hvars centrala årtal vi i dag fira. Den enda strömning som kom till Sverige någorlunda samtidigt med dess uppträdande på det europeiska fastlandet, var reformationen, hvilken, som vi veta, infördes i vårt gamla fosterland af män, som varit dess stiftares lärjungar. Reformationen grep sinnena så starkt, att den satte sin prägel på svensk litteratur för hundrade år. Orsaken är lätt att finna: den kyrkliga reformationen var i Sverige sammanbunden med en våldsam kamp för nationellt oberoende. Det var ej endast en teoretisk fråga om dogmer och trosmeningar, det gällde frågan huruvida Sverige skulle vara ett självständigt land eller ett lydland under Danmark eller Polen. För hundra år därefter var också Sveriges litteratur uteslutande religiös och historisktpolemisk. Den lyrik, som fanns under femtonhundratalet, var öfversatt eller åtminstone efterbildad från tyskan, och dess författare äro ej ens kända till namnet. Den var ock för dem en bisak; de voro i de flesta fallen hofmän, statsmän eller krigare, som på lediga stunder, då känslan öfverflödade, togo till värsmakeri, för att ge uttryck åt sina stämningar. Vår första egentliga skald var den omnämnde Lars Wivallius, äfventyraren, hvars största dikt, som Schück riktigt anmärker, var hans lif. År 1632 skref han sin berömda dikt:

"Ach libertas, tu ädla ting,
Säll är den tig kan njuta.
Fast tu vore fattig och ring,
Ingen må dig förskjuta.
Bättre äst tu med tom buk
I ödemarken funden,
Än en klädning af gyllenduk
Med stor omsorg bebunden."

Till omfånget rikhaltigare var periodens andliga diktning. Här finna vi som psalmdiktare både konung Gustaf Adolf och hans halfbroder Carl Carlson Gyllenhjelm. Gustaf Adolfs författarskap inskränkte sig dock till endast en strof, den sista af den välkända stridshymnen "Förfäras ej, du lilla hop", och denna skref han på tyska:

"So. wahr Gott Gott ist und sein Wort,
Muss Teuffel, Welt und Hellenpfort
Und was deme tut anhangen
Endlich wérdun zu Hohn und Spott
Gott ist mit uns und wir mit Gott.
Den Sieg wollen wir erlangen."

De två första värserna skrefvos efteråt af Paul Stockman, äfven på tyska. Först 1652 öfversattes psalmen till svenska af Joseph Matthias Fougdonius.

Dramatiken under denna tid var en direkt fortsättning af medeltidens mysterier och dess afsikt var mer pedagogisk än poetisk. Med få undantag, såsom för en Johan Messenius, äro dessa, så väl som de prosaberättelser, som trycktes eller spredos i handskrift, öfversättningar.

Gustaf Adolf själf, hvars dödsdag vi i dag fira, var en af sin tids betydande prosaförfattare, fast hans författarskap kvantitativt var obetydligt nog, endast ett löfte, som aldrig hann infrias. Hans kulturella betydelse var ej som författare, utan som vetenskapens och odlingens befrämjare. Han lade den första fasta grunden till Uppsala universitets ekonomiska oberoende, inrättade den första professuren i historia därstädes och grundlade Sveriges Riksarkiv. Han verkade äfven direkt för spridande af historisk litteratur, i det han utnämnde Erik Schroderus till kungl. translator, med riklig aflösning. Denne öfversatte till svenskan många berömda arbeten, såsom Livius romerska historia, Comines memoarer, m. m. Af svenska historieskrifvare från denna period äro egentligen endast två af större betydelse: Erik Göranson Tegel och Johan Messenius. Den förre var den förste efter Olaus Petri, som i Sverige i större utsträckning användt offentliga handlingar som material för historisk skildring. Hans historia öfver Gustaf Vasa är grundad på registraturen och andra offentliga handlingar. Messenius Schondia illustrata skrefs medan författaren vistades som fånge på Kajaneborgs slott, men utgafs ej förr än under åren 1700—1705, och då endast delvis.

Till den historiska litteraturen kan äfven räknas de stridsskrifter, som utgåfvos af de olika kämpande partierna, och hvaraf "Härtig Karls Slachtarebänk" är ett utmärkt exempel. Vid tiden för Gustaf Adolfs död var dock denna "diktart" för tillfället utdöd.

Bland öfriga vetenskaper var statsvetenskapen den mäst utbildade. På detta område finna vi först biskopen i Strängnäs, Laurentius Paulinus Gothus, som i sitt voluminösa arbete "Ethica Christiana" förfsamlade det första svenska statsvetenskapliga systemet. Medicinen stod ännu på den förvetenskapliga ståndpunkten, åtminstone hvad författareskapet beträffade. Botaniken var hufvudsakligen symboliskt spekulativ, kemin var nästan uteslutande alkemi; Frankenius, som var professor i medicin i Uppsala, skref om metallernas transmutation, och om de vises sten. Astronomien sysselsatte sig ännu med frågan om astrologiens berättigande; Frankenius utgaf år 1626 ett ifrigt försvar för tron på stjärnornas inflytande på människornas öden, och det fastän redan 1611 Martinus Olai Stenius hade kraftigt angripit denna vidskepelse. I Martinus Erici Gestrinus ha vi dock vår förste vetenskaplige astronom, hvars Astronomia, som ännu förefinnes endast i manuskript, "berömmes för sin ovanligt klara och tydliga framställning samt för sin frihet från metafysiska spekulationer". Denne var äfven samtidens mest betydande svenske matematiker. Han sysslade dock mäst med filosofiskt-matematiska definitioner och indelningar. Språkvetenskapen stod högre än naturvetenskaperna, men författarskapet inskränkte sig till skolböcker.

Filosofien var mäst en afläggare af teologien. Liksom denna, var den till stor del polemisk. Dess största betydelse ligger i dess inflytande på undervisningsmetoderna. Den kunde emellertid, enligt sakens natur, ej utöfva något större inflytande — helt enkelt därför att det ej fanns någon, som hade själfständighet nog att sätta förnuftet till hans rättesnöre.

Jag har sparat till sist den kunskapsgren, som utöfvat det största inflytandet på samtiden, nämligen teologien. Det var en mäktig rörelse, som frambesvurits af bröderna Petri och deras medhjälpare, så mäktig att den drog med sig den ej alldeles villige kung Gustaf Vasa. Resultatet, hvad det litterära inflytandet vidkommer, var ensamt det ofantligt; i Olaus och Laurentius Petris skrifter och i Bibelöfversättningen har den modärna svenskan sin upprinnelse; den polemik, som utspann sig mellan den gamla och den nya trons anhängare, gaf folket en ny andlig näring. Jämte de politiska pamfletterna från striderna om unionsupplösningen och befästandet af Sveriges själfständighet voro de massan af det läskunniga folkets andliga spis. Den största delen af denna litteratur var äfven den polemisk; först gällde det katolikerna, senare kalvinisterna, som bland sina främsta anhängare hade ingen mindre än Karl IX själf, hvilken äfven uppträdde som författare af en del polemiska skrifter till försvar för hvad han ansåg vara rätt.

Vid tiden för Gustaf Adolfs död voro dock stridigheterna till ända. Tidens teologiska författare använde hufvudsakligen predikan till att frambära sina tankar; denna kan indelas i två grupper, de rent teologiska, där det gällde att med allehanda härklyfverier försvara, eller rättare förklara de dogmatiska troslärorna, den andra tog botpredikans form. Bland botpredikanterna voro Gustaf Adolfs fältpräster de förnämsta; de kunna knappast karaktäriseras bättre än med följande ord af Schück: "1600-talets krigare voro ett bistert släkte. Deras Gud klemade ej med människorna, utan tuktade dem med lagens hårdhet. Han var den stränge, gammaltestamentlige Jehova, hvilken obevekligt med krig, hunger och pestilentia vedergällde folkets synder. Det är också det Gamla testamentets kraftiga tonarter, som ljuda genom tidehvarfvets bättre predikningar. Särskildt älskade fältprästerna att hämta sina texter från de gammaljudiska krönikornas ofta vilda stridsskildringar. Och hvem kan undra därpå? Det var en fläkt af det trettioåriga krigets egen anda, de där återfunno". Främst bland dessa var fältprästen Johannes Rudbeckius, en bland tidens mäktigaste personligheter. Hans inträdestal som professor vid Uppsala Universitet år 1604: "De literarum et scholarum utilitate", bröt med den ensidiga ultraprotestantismen; "vi förnimma här den nya tidens första vingslag", säger Schück. "Det är bildningens och den vetenskapliga forskningens välsignelse Rudbeckius prisar, och det ideal, som hägrar för honom, är vida mera rikt och allsidigt än det, efter hvilket Paulinus hade sträfvat." Detta ideal förblef han trogen hela sitt lif. Som biskop i Västerås stod han som den andliga odlingens vårdare först af allt. År 1632 invigde han i denna stad Sveriges första och länge enda flickskola. Som predikant använde han ej endast lagens åskor. Han hade något af Luthers breda humor; t. ex. då han talar om den kristnes plikt vid gästabud: "Skola vi fördenskull, antingen vi äro allena eller hafva en främmande till gäst, antingen vi göra collats eller vi äro bjudne till collats, bruka måttlighet i öl och mat, icke allt för mycket taga till eller krusa och krydda, därigenom många Guds lån förspillas och onytteliga förtäras. Vi skola i tid bära in maten, i tid taga honom bort och tacka Gud därföre. Sedan ingen truga till att dricka, ej haller af andra låta oss truga, utan när vi till nödtorft, ja ock till en glädjemåltid hafva vederkvickt våra kroppar, så skola vi stå upp och begifva oss till våra hus, falla på våra knän och tacka Gud för en god dag. Men huru de det göra, som sitta till djusan dag och låta sedan leda sig i säng, det må de själfva eftertänka."

1 pund—250 koppar
6 koppar för 1 cent.

BLUE RIBBON TEA

Är det mest ekonomiska och rika, mest tillfredsställande i arom. Fråga bestämdt efter BLUE RIBBON.

Sänd denna annons jämte 25 cents till Blue Ribbon, Limited, Winnipeg, för Blue Ribbon kokbok. Den bästa kokboken i västra Canada. Skrif namn och adress tydligt.

ONE-DAY SIMPSON SERVICE

EN DAGS EXPEDIERING

Vi vilja sända ert paket inom ett dygn från den tid vi få er order.

Vi betala fraktafgifter

på hvarje artikel i katalogen, till ort närmaste postkontor. Ett brefkort bringar er vår stora katalog fritt.

The ROBERT SIMPSON COMPANY LIMITED TORONTO

$1.00 VÄRDE FÖR ENDAST 10 CENTS!

Sänd oss 10c., så erhåller ni vår

SVENSKA KALENDER OCH ÅRSBOK FÖR 1915.

Sänd oss 10c. så erhåller ni vår **Svenska Kalender och Årsbok för 1915**, 144 sidor! Största, innehållsrikaste och värdefullaste svenska kalender i Amerika.

Innehåller bland annat: Fullständig Almanack för 1915. Omkring 20 sidor skämt och lustiga historier. Statistiska upplysningar om Sverige, U. S. och alla andra länder. Varor, som fritt införas i Sverige. Karta öfver Sverige. Järnvägsbiljetter inom Sverige. Sveriges konsuler i U. S. och Canada. Inkomstskattelagen (ny), Currency Law (ny), Shermans Antitrustlag (modifierad), Konkurslagen, Lagar om medborgarskap, Tespass, Immigranter, Homestead, Senatorval, c. s. v. U. S. tulltariff. Fullständiga postunderrättelser. En mängd affärsformulär. Kokbok, upptagande äkta svenska maträtter. Tolstois krigsprofetia (af ofantligt intresse just nu). U. S. presidenter. Massor af andra upplysningar m. m., som af utrymmesskäl icke kunna specificeras.

Svensk-Amerikansk Sångbok och Musikalbum för 1915.

I år ha vi utgifvit 1sta häftet af en kommande serie af ofvannämnda sångbok och musikalbum. Tryckt å finfint papper, storlek 7½16 tum, synnerligen elegant omslag. En prydnad för hemmet. Innehåller ord och musik (piano): Du gamla du friska, Ack Värmeland du, Den lustige kopparslagaren, Men det gjorde mamma, Finska rytteriets, Björneborgarnas och Kronobergs reg. par. marscher, Fiskar- och Kvässarvalserna samt America, Home Sweet Home, Old Kentucky, Yankee Doodle, Old Black Joe, Old Folks at Home, The Red, White and Blue, Battle Hymn of the Republic, Annie Laurie. — Det vanliga priset å dessa styckeord och musik är $2.00. Vårt pris är 25 cents. Men, till alla köpare af vår Kalender för 1915 skola vi sälja vår Sångbok för 15 cents eller 25 cents för båda, portofritt.

Skynda rekvirera! Sänd frimärken i likvid till

GUS BROBERG & CO., Dept. 10, 342 N. Clark St., Chicago, Ill.

P. M. DAHL Steamship Agency

LÄS VIKTIGA UNDERRÄTTELSER FÖR ALLA, SOM ÖNSKA BESÖKA GAMLA LANDET.

Då kriget bröt ut, tänkte naturligen många, att det vore absolut omöjligt att planera en hemresa i år, men till förvåning för de flesta af oss fortsatte oceantrafiken utan allvarligt dröjsmål eller risk.

Medan de direkta linjerna Norwegian-America och Scandinavian-America Line gått som vanligt hela tiden, hafva de engelska linjerna White Star, Allan och Cunard Line nu underrättat oss om, att de åter börjat registrera passagerare från Sverige, Norge och Danmark via England, och att öfverfärden kan företagas utan någon ovanlig risk. Ångbåtsförbindelsen mellan England, Sverige, Norge och Danmark uppgifves vara god.

Under det de engelska linjerna afgå från Montreal, St. John eller Halifax, afgå Scandinavian och Norwegian America Lines från New York, och passagerarna måste sålunda passera genom Förenta Staterna. I samband härmed bedja vi att få upplysa om, att det möter intet hinder att komma in i Förenta Staterna från Canada, om ni varit bosatt i Canada mer än ett år och köper eder biljett från en firma, som ser efter sina passagerare; vi göra detta, vi försöka alltid hjälpa så godt vi kunna.

Kriget har naturligen förorsakat en del förändringar i seglationen, och det är jämförelsevis få seglationer för hösten och julen. På grund häraf bedja vi att få uppmana hvar och en, som önska resa till gamla landet i en nära framtid, att registrera TIDIGT och på så sätt undvika att blifva tvingad att taga hvilken tur somhälst, som erbjudes honom.

På en annan sida i denna tidning hafva vi publicerat några lämpliga julturer; gå igenom dem och gör eder reservation genom oss IDAG.

Då ni skrifver, var god och uppgif fullt namn, ålder och huru länge ni varit bosatt här i landet och äfven i hvilken hamn i Sverige, Norge eller Danmark ni önskar landstiga. Om några barn skola medtagas, uppgif deras ålder. Detta skall sätta oss i stånd att gifva eder korrekt och pålitlig upplysning. Vi sälja biljetter med alla linjer och uppmärksamma personligen alla förfrågningar. Biljetter sändas och utgifvas från alla delar af Canada. Om ni har någon släkting eller vän i gamla landet, som ni önskar eftersända, tillskrif oss, och låt oss furnera eder priser och upplysning om den bästa väg, på hvilken han eller hon kan eftersändas.

Tillskrif oss idag. Vi stå till eder tjänst.

P. M. DAHL STEAMSHIP AGENCY
325 LOGAN AVE., TELEFON: GARRY 3174. WINNIPEG, MAN.
PÅNGAR SÄNDA S TILL ALLA DELAR AF SVERIGE, NORGE och DANMARK.

T. H. CAIRNS & CO.
TEIMPORTÖRER OCH KOMMISSIONSHANDLARE.
Ko-operation är vägen till framgång. Detta tillfälle är nu i edra händer, drag fördel af det och tillskrif oss för katalog och priser på te och allmänna specerier etc. till konsumenten. Äpplen handlas med per vagnslast. Kvaliteten garanterad. Adressera:
123 BANNATYNE AVE., WINNIPEG.

KODAK SAFETY FILM